

CCR: Independenta judecatorului nu exclude responsabilitatea acestuia în exercitarea functiei pe care o detine (motivare)

Curtea Constitutionala a României apreciaza ca independenta judecatorului nu exclude responsabilitatea acestuia în exercitarea functiei pe care o detine.

CCR a publicat, luni seara, motivarea deciziei din 9 noiembrie de respingere a sesizarii Avocatului Poporului asupra Legii privind statutul judecatorilor si procurorilor.

"Independenta judecatorului nu exclude responsabilitatea acestuia în exercitarea functiei pe care o detine. Responsabilitatea judecatorului sta, printre alte elemente, la baza calitatii actului de justitie si, implicit, la baza imparțialitatii acestuia", precizeaza judecatorii constitutionali.

Potrivit acestora, evaluarea judecatorului trebuie realizata în raport cu activitatea pe care acesta o presteaza, altfel nu s-ar putea cuantifica modul în care acesta își exercita functia.

"Calitatea activitatii sale se apreciaza în functie de acest criteriu, care nu este unul singular, ci face parte din mai multe criterii, iar evaluarea pe fiecare criteriu în parte duce la concluzia generala privitoare la calitatea activitatii desfasurate", se arata în document.

Mai mult, spune instanta constitutionala, potrivit art.102 alin.(1) din lege, judecatorii nemultumiti de calificativul acordat pot face contestatie la Sectia pentru judecatori a CSM, iar hotarârea acesteia poate fi atacata la sectia de contencios administrativ si fiscal a ÎCCJ. Prin urmare, anexa nr.1 pct.B art.2 lit.b) la lege nu încalca art.124 alin.(3) si art.1 alin.(3) din Constitutie.

Cu privire la solutia legislativa privind promovarea judecatorilor la instante superioare, pâna la ÎCCJ, Curtea Constitutionala precizeaza ca nu are competenta de a compara cele doua solutii legislative si de a stabili daca accesul la promovarea pe loc sau efectiva este mai facil sau nu.

"Se sustine ca dispozitiile art.132 din legea supusa controlului încalca prevederile art.1 alin.(3) si (5) si ale art.124 din Constitutie, întrucât prin promovarea efectiva la instantele superioare, pâna la ÎCCJ, care se face pe criterii subiective, cu eliminarea criteriului obiectiv al probei scrise de verificare a cunostintelor, scade calitatea profesionala a judecatorilor de la instantele superioare, este afectata calitatea actului de justitie, scade prestigiul justitiei si se descurajeaza candidatii. Aceste aspecte trebuie coroborate cu faptul ca promovările pe loc vor fi blocate o perioada lunga de timp sub pretextul dorintei de stimulare a magistratilor de a se înscrie la interviurile pentru promovari efective. Modalitatea în care are loc promovarea efectiva constituie un regres imens, încalcând independenta magistratilor si un principiu fundamental într-un stat de drept, si anume cel al meritocratiei", se mentioneaza în motivare.

CCR mai arata ca în critica de neconstitutionalitate se noteaza ca, formal, presedintele curtii de apel face parte din comisia pentru evaluarea în vederea promovarii, dar si din comisia de evaluare a tuturor judecatorilor curtii de apel, cumulând astfel o putere de decizie mare atât în privinta modului de evaluare a judecatorilor din cadrul curtii de apel, cât si în privinta desemnării judecatorilor care vor fi promovati efectiv la curtea de apel.

"Art.132 alin.(8) din legea supusa controlului reglementeaza în mod neclar compunerea comisiilor de evaluare a procurorilor pentru promovarea efectiva, întrucât nu se cunoaste numarul membrilor acestora, textul prevazând ca sunt formate dintr-un presedinte si 2-4 membri. Promovarea efectiva la curti de apel, tribunale si parchetele de pe lângă acestea încalca independenta judecatorilor, dispozitiile art.128, 133, 140 si 141 din legea critica fiind

contrare art.124 alin.(3) si art.1 alin.(3) si (5) cu referire la art.148 si art.20 alin.(2) din Constitutie", sustine Avocatul Poporului în sesizare.

Examinând criticile de neconstitutionalitate formulate, Curtea observa ca, în realitate, critica specifica este formulata în privinta art.132, 135 si 139 din legea criticata, care reglementeaza comisiile de concurs pentru promovarea pe loc/efectiva, precum si probele de concurs în privinta celor doua forme de promovare. Pe lângă acestea, sunt formulate critici generale în raport cu art.128, 133, 140 si 141 din legea criticata.

Curtea retine ca exista o diferenta între probele sustinute de judecatori/procurori dupa cum promovarea este pe loc sau efectiva. Daca la promovarea pe loc se sustin probe scrise cu caracter teoretic si practic, la promovarea efectiva se sustine o proba având ca obiect evaluarea activitatii si a conduitei candidatilor în ultimii 3 ani de activitate desfasurata.

"Curtea Constitutionala nu are competenta de a compara cele doua solutii legislative între ele si de a stabili daca accesul la promovarea pe loc sau efectiva este mai facil sau nu. De asemenea, nu are competenta de a stabili daca accesul la cele doua forme de promovare trebuie sa se faca în conditii identice. Este o chestiune de optiune a legiuitorului, care, în functie de situatia concreta a sistemului judiciar, stabileste modul de acces la cele doua forme de promovare. Legiuitorul este în drept sa încurajeze judecatorii sau procurorii sa promoveze pe loc sau efectiv în functie de nevoile sistemului", arata instanta constitutionala.